

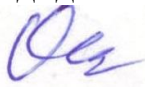
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 3
від «20» квітня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньої програми
зі спеціальності
014.03 Середня освіта (Історія)
кандидат юридичних наук, доцент

Олександр ОЛІЙНИК
«19» квітня 2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ, ПРАВОЗНАВСТВО ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧІ
ДИСЦИПЛІНИ»**

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

014.03 Середня освіта (Історія)

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С.
Сковороди

Юрій БОЙЧУК
від «21» квітня 2022 р.

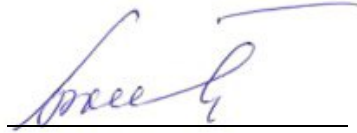
Харків – 2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

«Історія, правознавство та суспільствознавчі дисципліни»

Проректор з навчально-наукової
роботи

В. Борисов

Директор центру забезпечення
якості освіти

Т. Грановська

Гарант освітньої програми

О. Олійник

В.о. декана історичного факультету

О. Гончарова

В.о. голови Спілки студентів та
молоді історичного факультету

Д. Махмудов

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою всесвітньої історії
кафедрою історії України
кафедрою суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією історичного факультету
протокол №7 від «1» квітня 2022 р.
Вченою радою факультету протокол №8 від «18» квітня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету
протокол № 3 від «20» квітня 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант освітньої програми:

Олійник Олександр Миколайович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти

Члени проектної групи:

1. **Бережна Світлана Вікторівна**, доктор філософських наук, професор, професор кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності.
2. **Козерод Олег Віталійович**, доктор історичних наук, старший науковий співробітник відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України.
3. **Гончарова Ольга Сергіївна**, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України, в.о. декана історичного факультету.
4. **Плахтєєва Вікторія Іванівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти.
5. **Трубчанінов Микола Анатолійович**, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії.
6. **Воржевітіна Анна Ігорівна**, кандидат юридичних наук, викладач кафедри психології та педагогіки ХНУПС імені Кожедуба.
7. **Кубасова Анна Валеріївна** – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014.03 Середня освіта (Історія) історичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ
зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Малий Олексій Сергійович**, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу.
2. **Кузьменко Олександр Васильович**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри права НТУ «ХП».
3. **Жадановський Сергій Миколайович**, директор Петропавлівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Куп'янської районної ради Харківської області.

1. Профіль освітньої програми «Історія, правознавство та суспільствознавчі дисципліни»

зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди Історичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь, що присвоюється: Бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр історії
Офіційна назва освітньої програми	Історія, правознавство та суспільствознавчі дисципліни
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат УД № 21002386 Строк дії сертифіката до 01 липня 2028 року
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень EQ-EHEA – 1 цикл EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2022 – 2026 рр. Із можливістю внесення змін або перегляду упродовж даного періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Фахова (теоретична та практична) підготовка конкурентоспроможного компетентного вчителя історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін, сформований перелік загальних і спеціальних компетенцій якого гарантує реалізацію ним інноваційного підходу та індивідуальної освітньої траєкторії.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.03 Середня освіта (Історія) Додаткова спеціалізація: «Правознавство» Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю «Історія» і

	<p>додатковою спеціалізацією «Правознавство»)</p> <p>Цілі навчання: професійна підготовка майбутніх учителів історії, правознавства та інтегрованих суспільствознавчих дисциплін базової середньої школи, здатних розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у процесі педагогічної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретичні основи історичної, правової та суспільствознавчих наук; сучасні наукові підходи до навчання і виховання, загальної і вікової психології, методики навчання історії, правознавства і суспільствознавчих дисциплін в обсязі, необхідному для формування загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для виконання професійних трудових функцій.</p> <p>Методи, методики та технології: система методів навчання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін: словесні, інтерактивні, автивні методи інноваційні методи (компетентнісний, інтегрований, проєктно-дослідницький метод) із залученням і використанням ІКТ, наочний метод, практичні методи, методи дистанційного навчання. Використання інформаційно-комунікативної, особистісно-орієнтованої, проблемної, ігрової технологій, технології візуальної комунікації.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне обладнання й устаткування, необхідне для історичних, правових та археологічних досліджень; мультимедійне обладнання і технічні засоби навчання, інформаційні ресурси та програмні продукти для формування спеціальних компетентностей з історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін у процесі навчання здобувача базової середньої освіти (електронні бібліотечно-довідкові ресурси, електронний архів-репозитарій навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle, сайт наукових праць).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма освітньо-професійна</p> <p>Програма професійна прикладна: спрямована на підготовку до виконання функціональних обов'язків учителя історії, правознавства та інтегрованих суспільствознавчих дисциплін, класного керівника у закладах загальної середньої освіти, організатора гуртків історичного, правового й суспільствознавчого спрямування, на формування здатності до викладання інтегрованих курсів, реалізації основних принципів правової освіти і виховання учасників освітнього процесу, готовності до самоосвіти і професійного зростання впродовж життя.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Професійна освіта зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)</p> <p>Фокусується на історико-правовій та психолого-педагогічній підготовці фахівців, здатних до проєктування та провадження освітнього процесу в закладах середньої освіти з урахуванням</p>

	<p>новітніх досягнень сучасних гуманітарних та освітніх наук, а також до створення рівноправного і справедливого клімату, що сприяє навчанню всіх учнів, формуванню у них ключових компетентностей і ставлень, а також розвитку здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.</p> <p>Ключові слова: бакалавр, вчитель, історія, правознавство, суспільствознавчі дисципліни, правова освіта, громадянська освіта, методична підготовка.</p>
Особливості програми	<p>Особливості програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посилена практична підготовка завдяки циклу навчальних (археологічна) та педагогічних практик (безперервна пропедевтична; організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти); – можливість для випускників розробляти і викладати інтегровані міждисциплінарні курси у базовій середній школі; -викладання зацентровано на вивчення у поєднанні з історією основ галузевого законодавства та опанування новітніх методів здобуття й передачі наукового знання в галузі історичних, правових та суспільствознавчих дисциплін; – формування у здобувачів почуття активного громадянства завдяки участі у студентському самоуправлінні, громадських, волонтерських, благодійних проєктах тощо.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 бакалавр історії може працювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> –2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти (історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін) –2351.2 – методист (освіта); –3340 – лаборант (освіта); -2443.2 – консультант з історії; -2443.2. - консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях). <p>Може займати посаду спеціаліста в державних і приватних освітніх установах, в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації.</p>
Подальше навчання	<p>Продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за цією або суміжною галуззю знань/спеціальністю; підвищення кваліфікації за фахом чи набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання із формуванням критичного аналітичного мислення, навчання через практичну підготовку (педагогічну, організаційно-виховну, навчально-польову), через реалізацію дослідницької діяльності, посилення гуманістичної</p>

	<p>спрямованості, формування системного підходу до аналізу складних фахових і соціальних ситуацій.</p> <p>Викладання здійснюється у вигляді традиційних (вступна, інформаційна, заключна оглядова) і нетрадиційних (проблемна, мультимедійна лекція, лекція із заздалегідь запланованими помилками, лекція-конференція, круглий стіл, бесіда, диспут, екскурсія, інтерактивна, бінарна) лекцій, семінарських занять (семінар-диспут, семінар із виступами студентів, міждисциплінарний, взаємонавчання, ділова гра, комбінований семінар,) навчальних (археологічна) та педагогічних практик (безперервна пропедевтична; організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти). Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-Learning (навчання за допомогою Інтернету та мультимедіа) за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова проєктна робота.</p> <p>Дистанційне навчання та зв'язок із здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою платформи дистанційної освіти Moodle, месенджерів та соціальних мереж. Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій, семінарів і онлайн-консультацій відбувається на платформі Google Meet, Zoom.</p>
Оцінювання	<p>Накопичувальна 100-бальна рейтингова система оцінювання навчальних досягнень здобувачів включає такі види контролю: вхідний (попередній), поточний (тематичний), модульний, підсумковий (семестровий контроль та підсумкова атестація) http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/Piojenn/Pro_organisaziyu_osvitnogo_procesy.pdf</p> <p>Методи оцінювання: усне і письмове опитування, тестування, колоквіум, есе, доповідь з презентаціями, презентація та захист результатів індивідуальної/командної роботи, самооцінка тощо.</p> <p>Форми контролю: модульні контрольні роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання, тестування, заліки, звіти про практику, захист курсових робіт, усні й письмові іспити, комплексний кваліфікаційний іспит.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, з урахуванням вимог НУШ в галузі базової середньої освіти при викладанні історичних, правознавчих, інтегрованих суспільствознавчих дисциплін у межах програми базової середньої школи, що передбачає впровадження інтегрованих дисциплін освітньої галузі.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права й обов'язки як громадянина держави, осмислювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав, свобод і обов'язків людини і громадянина України, виявляти самоповагу та повагу до прав та гідності інших осіб.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та аналізу джерел,</p>

	<p>розуміння смислові зв'язки між фрагментами даних та джерелами різних видів.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, використовувати знання іноземної мови в навчаній і професійній діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї, оцінювати їхні переваги і ризики, логічно обґрунтовувати власну позицію, критично оцінювати та впроваджувати нові знання, способи діяльності, норми.</p> <p>ЗК 5. Здатність впевнено і критично використовувати технології інформаційного суспільства для пошуку потрібної інформації, її добору, перевірки, впорядкування і поширення із дотриманням авторського права та етичних норм у роботі з інформацією та під час офлайн і онлайн-спілкування.</p> <p>ЗК 6. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби, розвивати індивідуальні позитивні якості.</p> <p>ЗК 7. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>ЗК 8. Здатність до організації, планування та реалізації індивідуальних чи командних проєктів, здатність брати на себе відповідальність за результат власної та колективної діяльності, ініціативність, відкритість до нових ідей.</p> <p>ЗК 9. Здатність поцінювати соціальне та культурне багатоманіття, розуміти його переваги і викликів в сучасному суспільстві, свідомо зберігати та розвивати власну культуру, повагу до культур інших народів, протидіяти й запобігати виявам дискримінації та нерівного ставлення.</p>
	<p>ЗК 10. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.</p>
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність спілкуватися і висловлювати власну думку державною мовою в усній та письмовій формі, вести аргументовану дискусію, критично сприймаючи інформацію та розрізняючи техніки переконування і маніпуляції, використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність до системного і критичного розуміння історичного процесу в національному, європейському та світовому контекстах.</p> <p>СК 3. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, синхронізацію і встановлення причиново-наслідкових зв'язків між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявлення змін і тягlosti у житті суспільства.</p> <p>СК 4. Здатність здобувачів орієнтуватися в історичному</p>

просторі, обґрунтовувати неперервність, взаємодію і вплив людських вчинків, суспільних ідей, технологічних змін на перебіг історичних подій, явищ і процесів.

СК 5. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації та будувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.

СК 6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.

СК 7. Здатність визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснення історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.

СК 8. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів формувати спільноту учнів із позитивною мотивацією та самооцінкою.

СК 9. Здатність формулювати оцінки історичних подій відповідно до соціальних функцій історика, можливостей використання історії у політичних цілях і зловживання нею.

СК 10. Здатність використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівняльних досліджень і узагальнень щодо природи етнонаціональних і державотворчих процесів, наявності спільного та відмінного у світовій історії.

СК 11. Здатність працювати з джерелами юридичної інформації, аналізувати нормативно-правову базу, використовувати законодавчі та нормативно-правові документи в тому числі іноземними мовами.

СК 12. Здатність оцінювати, висловлювати власну позицію щодо функції права у державі і суспільстві, розуміти і ставитися до закону і права як до загальнолюдських моральних цінностей.

СК 13. Здатність здійснювати і пояснювати вибір моделі поведінки в повсякденних життєвих ситуаціях, орієнтуючись на норми права, реалізовувати і захищати свої права та права інших у ситуації конфлікту, спираючись на правові знання і свідомо обираючи моделі правомірної поведінки; застосування правових знань.

СК 14. Здатність до застосування системи педагогічних, психологічних та професійно-методичних умінь для командної співпраці із фахівцями, асистентами вчителя і батьками.

СК 15. Здатність організувати процес навчання, виховання і розвитку із використанням компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів із урахуванням вимог законодавства щодо академічної доброчесності.

СК 16. Здатність до впровадження інноваційних педагогічних

	<p>технологій, опанування їх змісту й методики, належної культури використання у навчально-виховній роботі в умовах формування нової української школи.</p> <p>СК 17. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу та моделювати зміст навчання згідно обов'язкових результатів і ключових компетентностей за державними стандартом базової загальної середньої освіти і професійним стандартом.</p> <p>СК 18. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни задля створення безпечного, комфортного здоров'язбережувального середовища і формувати в учнів культури здорового та безпечного життя.</p> <p>СК 19. Здатність корегувати професійні компетентності та індивідуальні освітні потреби відповідно до змін у системі освіти, її законодавчому забезпеченні, із діяльністю закладу освіти.</p>
	<p>СК 20. Здатність генерувати високу історичну і громадську свідомість, правову політичну культуру, національну гідність та історичну пам'ять.</p>
ПРН 1	Знати основні історичні процеси і події давньої, середньовічної, ранньомодерної, нової, новітньої історії України та всесвітньої історії у їх порівнянні та взаємозв'язку та історичну періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.
ПРН 2	Аналізувати та синтезувати історичну та суспільно значущу інформацію для аналізу сучасних наукових дискусій з проблем правознавства, вітчизняної і всесвітньої історії, застосовуючи критерії для визначення достовірності і повноти інформації
ПРН 3	Розуміти закономірності виникнення, функціонування держави і права, володіти понятійно-категоріальним апаратом історії, правознавства та громадянської освіти.
ПРН 4	Орієнтуватися у сучасних теоретичних і практичних концепціях навчання історії, правознавства та громадянської освіти в основній (базовій) середній школі.
ПРН 5	Вміти тлумачити історичну реальність, розкриваючи взаємозв'язки та тяглість суспільного розвитку, використовувати інформацію із суміжних галузей знань для визначення основних риси і пояснення цілісності історичних епох у політичній, економічній, соціальній, культурно-інтелектуальній сферах.
ПРН 6	Володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання історії, правознавства і громадянської освіти у загальноосвітній школі відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти і згідно вимог державного стандарту і особистісно зорієнтованого підходу.
ПРН 7	Описувати, аналізувати, оцінювати історичні події, явища, процеси, діяльність історичних осіб, виявляти витоки різних тлумачень минулого, наводить приклади контроверсійних питань в контексті головних тенденції сучасного історичного дискурсу.

ПРН 8	Володіти технологією використання різноманітних методів виявлення та опрацювання джерел з різних галузей історії та права, новітніми інформаційними технологіями для пошуку та обробки інформації із дотриманням вимог щодо академічної доброчесності та охорони авторських прав.
ПРН 9	Оперувати уявленнями і знаннями про основні категорії та правове регулювання громадсько-політичних понять, в першу чергу, закон, демократія, права людини, громадянське суспільство.
ПРН 10	Збирати, обробляти, узагальнювати інформацію для створення глибокої бази знань про історичні та соціокультурні процеси в Україні й у світі загалом.
ПРН 11	Працювати з джерелами історичної та правової інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати і сприймати різноманітність критичного аналізу й оцінок джерел з метою виявлення характерних рис історичного, соціокультурного і державно-правового розвитку України.
ПРН 12	Визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу та пояснення історичних та правових фактів, орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру та види юридичних норм, визначати елементи правовідносин, підстави їх виникнення, зміни та припинення.
ПРН 13	Підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище з урахуванням індивідуальних особливостей та освітніх потреб учнів на засадах міжособистісної взаємодії, толерантності, емоційної стабільності.
ПРН 14	Володіти методикою планування навчального заняття, використання міжпредметних зв'язків із забезпеченням зворотнього зв'язку із учнями, передбачати труднощів, які можуть виникнути у них щодо засвоєння матеріалу, враховуючи їх під час планування та здійснення освітнього процесу.
ПРН 15	Здійснювати професійну діяльність в мультикультурному середовищі, поділяючи й шануючи правові нормативи й цінності свого національно-культурного середовища, дотримуватися демократичних принципів поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина, діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури.
ПРН 16	Використовувати ціннісні засади галузевого законодавства для реалізації професійної етики учителя, примирювати сторони з протилежними інтересами конструктивно взаємодіяти із шкільною спільнотою, місцевою громадою і суспільством загалом в умовах мультикультурного середовища.
ПРН 17	Ефективно спілкуватися державною та іноземною мовами.
ПРН 18	Вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції, реалізовувати власну соціальну і професійну мобільність.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми, відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня ВО (Ліцензійних умов), затверджених

	<p>Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 365 від 24.03.2021.</p> <p>Фахову підготовку здобувачів забезпечує професорсько-викладацький склад історичного факультету – кафедри історії України, кафедри всесвітньої історії, кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти, кафедри філософії, кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії, а також інших профільних кафедр Університету – доктори і кандидати наук (100%).</p> <p>Усі викладачі, залучені до реалізації програми, є визнаними професіоналами із значним досвідом роботи (практичної, дослідницької, управлінської, інноваційної) та займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою навчальних посібників. Широка участь фахівців із практичним досвідом роботи у закладах середньої освіти забезпечує практико-орієнтованість освітньої програми.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, пройшли підвищення кваліфікації та/або стажування в рамках реалізації стратегії розвитку кадрового потенціалу, а саме постійне підвищення рівня володіння іноземними мовами (англійська, польська) та рівня володіння цифровою грамотністю. На основі застосування сучасних технологій менеджменту якості впроваджена система оцінки викладачів здобувачами (наприклад, щорічне анонімне опитування «Викладач очима студентів», дослідження системи управління якістю діяльності університету серед здобувачів 4 року навчання тощо), яка використовується для підвищення ефективності роботи викладацького складу.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Приміщення для аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів мають достатню площу та інформаційно-комунікаційне технічне обладнання (мультимедійні засоби, SMART Board, комп'ютери, оснащені ліцензійними операційними системами та пакетами прикладного програмного забезпечення). У навчальний процес впроваджуються передові інформаційні та комунікаційні технології, зокрема дистанційне навчання на платформі Moodle. Функціонують комп'ютерні класи і точки бездротового інтернет-доступу.</p> <p>Учасники програми мають вільний доступ до фондів наукової бібліотеки, а також до електронного контенту – міжнародних наукових баз даних, електронних каталогів й архівів, веб-сайтів тощо.</p> <p>Для інтеграції навчального процесу та фахової діяльності підписані угоди про співробітництво із закладами середньої освіти міста Харкова й області, дитячими оздоровчими таборами.</p>

	<p>Бюджет програми: державне замовлення, кошти фізичних та юридичних осіб за навчання здобувачів та спонсорські кошти. Наявна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, пункти харчування, спортивні споруди, медичний пункт тощо), обладнання, за кількістю та якістю є достатніми для досягнення передбачених програмою цілей та відповідають технологічним вимогам до матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 365 від 24.03.2021.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Освітня програма забезпечена навчально-методичною документацією і матеріалами з усіх дисциплін циклу професійної підготовки, вибіркових навчальних дисциплін та видам практик. Реалізація ОП забезпечується доступом кожного здобувача до бази даних і бібліотечних фондів, які формуються за повним переліком дисциплін навчального плану зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Кожен здобувач забезпечений забезпечений доступом до мережі Інтернет, достатньою кількістю навчальних друкованих або електронних видань з кожної дисципліни професійного циклу і блоку вільного вибору здобувачів (включаючи електронні бази періодичних видань).</p> <p>Вільний доступ до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://pu.ac.kharkov.ua/ - історичного факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-histor - точки бездротового доступу Інтернет; - Наукова бібліотека ХНПУ імені Г.С. Сковороди, читальні зали; - навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua); - електронний архів-репозитарій ХНПУ імені Г.С. Сковороди https://dspace.hnpu.edu.ua/; - сайт наукових праць (http://nauka.hnpu.edu.ua); - електронна бібліотека (http://lib.hnpu.edu.ua); - навчально-методичні комплекси дисциплін; - програми практик. <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО (Додатки 17-19 до Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018.</p>

9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	<p>У межах освітньої програми право на академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проектів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, між українськими й іноземними закладами освіти або їхніми основними структурними підрозділами</p> <p>Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf) здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої академічної мобільності допускаються до освітнього процесу в закладі вищої освіти – партнері та мають права й обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність.</p> <p>Співпраця здійснюється в межах договорів про співробітництво із Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка; Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка; Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна; Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького; Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника; Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія»: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Dogovor/ZVO/ZVO(nauka).pdf</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Згідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realizazii_prava_na_akadem_mob.pdf) зарахування результатів навчання в зарубіжному навчальному закладі є можливим за умови, коли зміст (очікувані результати навчання) навчальних дисциплін і практик та обсяг кредитів збігається не менш ніж на 75%.</p> <p>Партнерські відносини із зарубіжними університетами:</p> <ul style="list-style-type: none">- договір про наукову співпрацю і реалізацію програми академічної мобільності між історичним факультетом ХНПУ імені Г.С. Сковороди і факультетом історичних і педагогічних наук Вроцлавського університету (Польща) від 27.10.2011 р. (безстроковий термін)- угода про співпрацю та обмін науковими кадрами для проведення лекцій і реалізації програми академічної мобільності між ХНПУ імені Г.С. Сковороди і Поморською

	<p>академією (м. Слупськ, Польща)</p> <p>- Меморандум про співпрацю між Університетом Кардіфф Метрополітен (Cardiff Metropolitan University) та ХНПУ імені Г.С. Сковороди (липень 2022 року).</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Centr_mijnarod_spiv/Ugoda/Mignarodna_spivpratsja_KhNPU.pdf.</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Centr_mijnarod_spiv/Ugoda/Mignarodna_spivpratsja_KhNPU.pdf.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства у межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.</p>

2. Структурно-логічна схема

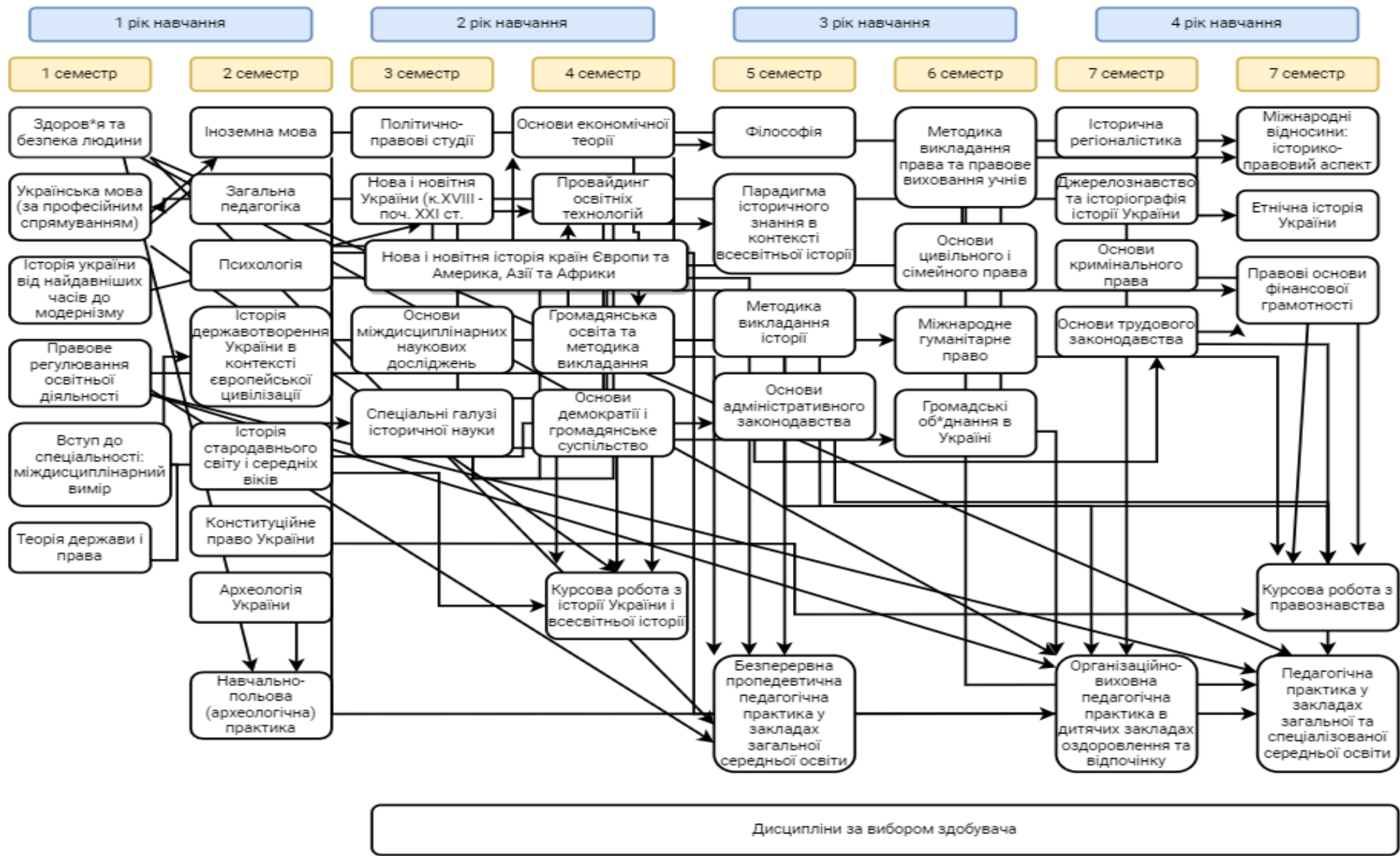
2.1 Перелік освітніх компонент (ОК)

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти / курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Політично-правові студії	3	залік
ОК 2	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 3	Філософія	3	іспит
ОК 4	Іноземна мова	5	іспит
ОК 5	Здоров'я та безпека людини	4	залік
ОК 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
Усього		21	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Загальна педагогіка	6	залік
ОК 8	Провайдинг освітніх технологій	8	іспит
ОК 9	Психологія	4	іспит
ОК 10	Історія України від найдавніших часів до модернізму	4	іспит
ОК 11	Правове регулювання освітньої діяльності	3	залік
ОК 12	Вступ до спеціальності: міждисциплінарний вимір	3	іспит
ОК 13	Історія державотворення України в контексті європейської цивілізації	3	залік
ОК 14	Теорія держави і права	4	іспит
ОК 15	Історія стародавнього світу і середніх віків	6	іспит
ОК 16	Конституційне право України	6	іспит
ОК 17	Нова і новітня історія України (к. XVIII - поч. XXI ст.)	4	іспит
ОК 18	Основи міждисциплінарних наукових досліджень	3	іспит
ОК 19	Археологія України	3	залік
ОК 20	Нова і новітня історія країн Європи та Америки, Азії та Африки	7	залік/ іспит
ОК 21	Міжнародні відносини: історико-правовий аспект	4	іспит
ОК 22	Спеціальні галузі історичної науки	3	іспит
ОК 23	Парадигма історичного знання в контексті всесвітньої історії	3	іспит
ОК 24	Громадянська освіта та методика викладання	3	залік
ОК 25	Методика викладання історії	5	іспит
ОК 26	Методика викладання права та правове виховання учнів	5	іспит
ОК 27	Історична регіоналістика	4	іспит
ОК 28	Основи демократії і громадянське суспільство	5	іспит
ОК 29	Джерелознавство та історіографія історії України	4	залік
ОК 30	Основи адміністративного законодавства	4	іспит
ОК 31	Основи цивільного і сімейного права	4	іспит
ОК 32	Міжнародне гуманітарне право	3	залік
ОК 33	Громадські об'єднання в Україні	3	іспит
ОК 34	Етнічна історія України	3	іспит

ОК 35	Правові основи фінансової грамотності	4	залік/іспит
ОК 36	Основи кримінального права	4	іспит
ОК 37	Основи трудового законодавства	4	іспит
ОК 38	Курсова робота із історії України і всесвітньої історії	3	
ОК 39	Курсова робота з правознавства	3	
	Усього	135	
Цикл дисциплін вільного вибору здобувача			
Дисципліни за вибором здобувача		60	
Усього		60	
Практична підготовка			
ОК 37	Навчально-польова (археологічна) практика	3	
ОК 38	Безперервна пропедевтична педагогічна практиці у закладах середньої освіти	3	
ОК 39	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	
ОК 40	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	7,5	
Усього		19,5	
Атестація			
Атестація на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»		4,5	
Усього		4,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
Загальний обсяг вибіркового компонентів		60	

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випусників освітньої програми зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» та згідно з навчальним планом спеціальності. Атестація проводиться у восьмому навчальному семестрі та складається з комплексного кваліфікаційного іспиту:

- з педагогіки та психології;
- з історії та методики викладання історії.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК 9	СК1 0	СК1 1	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	СК 16	СК 17	СК 18	СК 19	СК 20	
OK 1	
OK 2
OK 3
OK 4	
OK 5	
OK 6	
OK 7	
OK 8	
OK 9	
OK 10	
OK 11	
OK 12	
OK 13	
OK 14	
OK 15	
OK 16	
OK 17	
OK 18	
OK 19	
OK 20	
OK 21	
OK 22	
OK 23	
OK 24	
OK 25	
OK 26	
OK 27	
OK 28	
OK 29	
OK 30	
OK 31	
OK 32	
OK 33	
OK 34	
OK 35	
OK 36	

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)

відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18
ОК 1					
ОК 2	
ОК 3	
ОК 4			
ОК 5	
ОК 6				
ОК 7			
ОК 8			
ОК 9			
ОК 10							
ОК 11			
ОК 12			
ОК 13			
ОК 14							
ОК 15			
ОК 16				
ОК 17							
ОК 18								
ОК 19			
ОК 20			
ОК 21						
ОК 22							
ОК 23			
ОК 24
ОК 25
ОК 26	
ОК 27							
ОК 28						
ОК 29					
ОК 30		

ОК 31	•		•					•				•			•	•		
ОК 32									•	•	•				•	•		
ОК 33	•		•		•				•			•						•
ОК 34	•		•				•		•	•	•				•	•		
ОК 35		•	•		•							•			•	•		•
ОК 36	•	•	•									•			•	•		
ОК 37		•	•									•			•	•		
ОК 38	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•						•
ОК 39		•	•		•	•		•	•	•	•	•			•	•	•	
ОК 40	•	•	•	•	•		•			•	•		•	•				
ОК 41	•		•	•		•		•	•			•	•	•	•	•	•	•
ОК 42			•						•				•	•				•
ОК 43	•		•	•		•		•	•			•	•	•	•	•	•	•

ОК – обов'язкові освітні компоненти; ПРН – програмні результати навчання